

Reisverslag: Gods Plan?

Op maandagavond 1 januari 2024 check ik in bij de El Al-balie. Om veiligheidsredenen moet de handbagage ook in het ruim. Ik haal de koffer voor de zekerheid maar van het slot, de balie-medewerkster lacht. Midden in de nacht land ik op Ben Gurion. De luchthaven was leeg en ik liep zo door naar de bagagehal.

Om 9 uur zit ik aan de koffie bij een oude vriend, Yisroel in Susya (Judea), het lijkt of ik niet ben weggeweest. Daarna stappen mijn vriend en gids Aryel en ik in de auto naar Hebron om Machpela te bezoeken. Een groep joodse mannen wil een gebed doen, ze wenken mij omdat ze één persoon te kort komen om een 'minjan' te vormen (red.: er is een minimum van 10 mannen nodig om in het openbaar te kunnen bidden). Ik voelde mij vereerd om als buitenstaander mee te mogen bidden.

Na een wandeling door de heuvels van Oud Susya, waar David ooit heeft geleefd, gaan we op weg naar het autokerkhof bij Gaza. Hier staan de in brand gestoken auto's opgestapeld als een herinnering aan 7 oktober 2023. Er zijn eveneens auto's waar de kogelgaten in het glas zitten. Ook staat er een casco van een ambulance, hierin zaten veel mensen die toentertijd vermoord zijn. Een organisatie haalde alle menselijke resten uit de auto's. Het autokerkhof wordt bezocht door soldaten en belangstellenden. Het laat je niet onberoerd.

We gaan nu verder richting Gaza en bezoeken een militaire post. We spreken met de soldaten, en als bemoediging krijgen de soldaten kleurplaten van schoolkinderen uit Urk. Op een champignonkwekerij steken we even onze handen uit de mouwen.

In Sderot zien we dat er rond het politiebureau flink is geschoten, kogelgaten zitten in de huizen rondom. Hier zijn meer dan 20 politieagenten omgekomen. De autoriteiten hebben het politiebureau helemaal laten slopen. Op de plaats van het politiebureau staat nu een levensgrote Chanoeka. Er is altijd licht, ook als het donker is!

's Avonds bezoek ik Jossi. Hij komt net thuis met zijn mitrailleur en heeft rond Susya wachtgelopen. Hij is docent en loopt wacht in de vrije uren. Hij voelt zich niet prettig met zijn mitrailleur maar het moet gewoon, het is te gevaarlijk nu.

Het is alweer donderdag. We helpen mee met het schoonmaken van de synagoge zodat we eerder naar Jeruzalem kunnen. De Arabische wijk is leeg, de kraampjes zijn dicht, er is geen klandizie.



We brengen ook Zvi Ayal nog een bezoekje. Zvi is als Nederlandse joodse jongen ontsnapt uit Westerbork en woont in het hartje van het oude Jeruzalem. Hij heeft uitzicht op de Klaagmuur. Zvi is bijna 100 jaar oud en hij moedigt ons aan om kritisch te blijven kijken naar de overheid en media. Dat onze westerse media gekleurd zijn ervaart hij nu ook in de Israëlische berichtgeving.

Na een heerlijk ontbijt op vrijdag bij Café Ronel sluiten we ons aan bij een groep vrijwilligers. Zij gaan in Oud Susya iets doen met olijfbomen. Ik ontmoet hier toevallig Gerrit uit Friesland. Ik ken hem van de wekelijkse (Tora) zoom-meetings.

Op sjabbat heb ik in de synagoge veel bekende mensen begroet en gesproken. Ze vinden het bemoedigend dat een niet-Jood hen bezoekt. In mijn gedachten ben ik alweer met mijn volgende reis bezig. Maandag loop ik op het vliegveld langs rijen posters met gegijzelden. Het blijft heftig en emotioneel. Mijn bezoek in januari was te kort. Ik had nog veel mensen niet gezien of gesproken en daarom reis ik in februari weer naar Israël.

Op daaropvolgende sjabbat ben ik te gast bij Jossi. Enkele kinderen en kleinkinderen eten ook mee. Ze vragen mij de oren van het hoofd. Ze vinden het bijzonder dat een niet-Jood zo betrokken is met Joodse volk.

Er is meer dat ons bindt dan dat ons scheidt, denk ik.



Na een mooie sjabbat ga ik op een regenachtige zondag alleen met de bus naar Jeruzalem. Ik wil het graf van de zoon van Shmaya bezoeken. Shmaya woont ook in Susya en is een goede kennis van mij. Zijn zoon is in december gesneuveld in Gaza. Ik loop op de militaire begraafplaats Mount Herzl maar kan het graf niet vinden.

Een vrouw uit Amerika en haar dochter waren ook op zoek naar een graf en konden het ook niet vinden. We huilden samen bij de onbekende graven.

De andere dag ga ik weer naar Jeruzalem om Moshe te bezoeken. Zijn organisatie vangt meisjes op die bijzondere zorg nodig hebben. Daarna loop ik naar de oude stad om weer naar het boekwinkeltje Shorashim te gaan. Een van de broers Kempinsky heeft altijd mooie woorden voor christenen. Hij vult zijn boodschap van gisteren aan en zegt dat het belangrijk is dat je deel wilt uitmaken van Gods plan in deze tijd. In de winkel van Shorashim kom ik vrijwilligers uit Amerika tegen. Ze werken in de wijnoogst bij HaYovel. Al het vrijwilligerswerk wordt enorm gewaardeerd. Ik hoop dat er veel mensen naar Israël gaan om te helpen.

We zijn op tijd weer terug voor een brieft mila (besnijdenis). Het is een groot feest voor de hele familie als een jongetje van 8 dagen wordt besneden. Het raakte mij dat God in deze tijd van oorlog aan het begin van het leven maar ook aan het eind van het leven aanwezig is.

Dinsdag is de zwaarste dag. Een beetje werken op het champignonbedrijf is goed te doen. Maar het bezoek aan het 'festivalterrein' bij de grens met Gaza is best zwaar. Je beseft dat hier meer dan 200 jongeren zijn vermoord. Ik zie de vele posters en loop van de ene naar de andere. Tot ik bij een poster van een jonge vrouw kom met de tekst op de poster: **God has a plan**. Ik moet weer huilen. Ondanks dat er veel verdriet is wordt er gezongen en de zon schijnt. Dichtbij schiet een tank zijn projectiel af.



Woensdag maken we een lange reis naar het noorden. Na een bezoek aan Nederlandse vrienden in Eli (Samaria) rijden we door naar Timek, onze man van Shoshin in Tiberias. Ook vandaag hebben we fijne ontmoetingen gehad. Wat opvalt is dat de terrassen vol bezoekers zitten. Het lijkt net of er geen oorlog is, bijzonder.

Eindelijk kunnen we een condoleancebezoek brengen bij Shmaya en zijn vrouw. Het valt niet mee als je zoon sterft. Omdat het leger geen contact kon krijgen met de schoondochter van Shmaya is het leger naar Susya toe gereisd. Het leger bracht persoonlijke bezittingen mee. De zoon had een plattegrond getekend voor zijn unit als voorbereiding voor een inval. Shmaya wees de plek op de tekening aan waar zijn zoon stierf. Shmaya kreeg ook de Tenach van zijn zoon. Het stond vol met aantekeningen in de kantlijn. De zoon zat op de universiteit om chirurg te worden, hij was een uitstekend en geliefd persoon. En nu is hij een herinnering geworden. Shmaya vertelt het verhaal van Esther. God had toen ook een plan maar dat plan zien we pas achteraf. Terwijl ik de schrijft voel ik het verdriet en mijn tranen weer.

En dan is het vrijdag. Vandaag vliegen we terug naar het koude Nederland. Ik kijk terug op twee geweldige reizen. Ik heb bijzondere ontmoetingen gehad waarbij veel tranen hebben gevloeid.

Dit jaar heeft het viertien van de onafhankelijkheid en het gedenken van de Holocaust in Israël een diepere betekenis. Het lijkt wel of de hele wereld zich tegen Israël keert. Gelukkig zijn er velen die achter Israël blijven staan. De vraag die we elkaar en onszelf mogen stellen is: willen wij een onderdeel zijn van Gods plan?